

Συνάντηση 27^η

Ημερομηνία: 27 -28 Απριλίου 2013

Το πρώτο «Πάσχα» και το Πάσχα των Χριστιανών!

Στοχοθεσία:

1. Να γνωρίσουν τα παιδιά τη βιβλική αφήγηση για την Έξοδο των Ισραηλιτών από την Αίγυπτο και το πέραςμα («Πάσχα»), μέσω της 40ετούς πορείας στην Αίγυπτο, προς την ελευθερία της Γης της Επαγγελίας
2. Να κατανοήσουν ότι το πρώτο εκείνο «Πάσχα» των Εβραίων με τα γεγονότα που το συνοδεύουν (δουλεία Αιγυπτίων, θυσία Πασχάλιου Αμνού, πληγές Φαραώ) αποτελεί προτύπωση της Θυσίας και της Ανάστασης του Χριστού
3. Να γνωρίσουν τα κοσμοσωτήρια γεγονότα της Μ. Εβδομάδας –στα της Ανάστασης του Χριστού θα δώσουμε έμφαση στις συναντήσεις μετά το Πάσχα
4. Να συνειδητοποιήσουν ότι: α. ο Χριστός ήρθε στον κόσμο για να θυσιασθεί για χάρη όλων των ανθρώπων, β. στο Μυστικό Δείπνο μας παρέδωσε το ύψιστο παράδειγμα ταπείνωσης, πλένοντας τα πόδια των μαθητών, αλλά και το σπουδαιότερο δώρο Του στον κόσμο: το Σώμα και το Αίμα Του και το μυστήριο της Θ. Ευχαριστίας, γ. σε κάθε Θ. Λειτουργία μέσα στην Εκκλησία επαναλαμβάνεται ο Μυστικός Δείπνος και η Θυσία του Χριστού, δ. ο Χριστός σταυρώθηκε με τη θέλησή Του, από αγάπη για τον άνθρωπο και για τη σωτηρία μας.
5. Να μπορούν να «διαβάζουν» την εικόνα της Σταυρώσεως.
6. Να συνειδητοποιήσουν ότι συμμετέχοντας στη Θεία Λειτουργία, κοινωνούμε το Σώμα και το Αίμα Του και συμμετέχουμε στη Θυσία του Χριστού.
7. Να συνειδητοποιήσουν ότι αποδεχόμαστε το δώρο του Χριστού στους ανθρώπους, δηλ. τη Θυσία Του για χάρη μας, όταν ζούμε όπως Εκείνος θέλει και μετέχουμε στη ζωή της Εκκλησίας Του και τα ιερά Της Μυστήρια
8. Να έρθουν σε επαφή με τη λαϊκή μας παράδοση για τις Άγιες Ημέρες των Παθών και της Ανάστασης

Αφήγηση:

- ι. Εξ. 1,1 – 15,21 (για μια πληρέστατη εικόνα, ολόκληρα τα βιβλία: Έξοδος, Λευιτικό, Αριθμοί, Ιησούς του Ναυή)
- ιι. Β. Μουστάκη – Ι. Τιμαγένους, Η Βίβλος εικονογραφημένη, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα, σσ. 98 - 131

Σύντομα σχόλια:

- Το Πάσχα ήταν αρχαιότατη ιουδαϊκή γιορτή που τελούνταν τη νύχτα της 14ης προς τη 15η του μηνός Νισάν. Οι Ιουδαίοι γιόρταζαν την απελευθέρωσή τους από την δουλεία των Αιγυπτίων. Η λέξη πάσχα (=διάβαση) υπενθυμίζει τη θαυμαστή διάβαση της Ερυθράς θάλασσας από τους Ισραηλίτες και γενικότερα τη διάβασή τους από τη δουλεία στην ελευθερία. Όμως τα γεγονότα εκείνα ήταν συμβολικά και προφητικά. Το ιουδαϊκό Πάσχα ήταν τύπος του χριστιανικού. Ο πασχάλιος αμνός (=αρνί) των Ιουδαίων ήταν σύμβολο του Χριστού, που θυσιάστηκε για μας και με το αίμα του μας ελευθέρωσε από τη δουλεία της αμαρτίας. Η Αίγυπτος συμβολίζει τη δουλεία του ανθρώπου υπό το διάβολο, το πέρασμα από την Ερυθρά θάλασσα προεικονίζει την Κάθοδο του Χριστού στον Άδη και ο καταποντισμός του στρατού του Φαραώ τη συντριβή του διαβόλου.

- Κατά θεία οικονομία, η θυσία του Κυρίου συνέπεσε με το ιουδαϊκό πάσχα, που εκείνο το έτος έτυχε να είναι Σάββατο. Ο Κύριος σταυρώθηκε και πέθανε την Παρασκευή, το βράδυ όπου οι Ιουδαίοι έτρωναν τον πασχάλιο αμνό και αναστήθηκε μετά το Σάββατο, δηλ. την πρώτη μέρα της εβδομάδας η οποία γι' αυτό το λόγο ονομάστηκε Κυριακή.

Σχόλια στα Πάθη και τη Σταύρωση του Χριστού:

- Ο Μυστικός Δείπνος: Λίγες ώρες πριν το Πάθος Του, ο Χριστός έφαγε μαζί με τους μαθητές Του για τελευταία φορά. Πριν αρχίσει το Δείπνο, έπλυνε τα πόδια και των δώδεκα μαθητών (ακόμη και του προδότη Ιούδα), δίνοντάς μας το ύψιστο παράδειγμα ταπείνωσης. Επιβεβαίωσε έμπρακτα την φράση Του: «όποιος θέλει να είναι πρώτος ανάμεσά σας, να είναι (να φέρεται) όπως ο τελευταίος». Την ταπείνωση του Χριστού καλούμαστε κι εμείς να μιμηθούμε.

- Στον Δείπνο εκείνο ο Χριστός συνέστησε το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Έδειξε στους μαθητές πώς να κοινωνούν από το ψωμί και το κρασί, τα οποία μεταβάλλονται (δεν συμβολίζουν απλώς, μεταβάλλονται στην ουσία τους) σε Σώμα και Αίμα Του σε κάθε Θεία Λειτουργία.

- Ο Μυστικός Δείπνος επαναλαμβάνεται μέσα στην Εκκλησία, σε κάθε Θεία Λειτουργία. Όταν η Εκκλησία συγκεντρώνεται για να μεταλάβει Σώμα και Αίμα Χριστού, κοινωνεί με τον Θεό και με όλους τους ανθρώπους που είναι βαπτισμένοι στο όνομά Του, ζωντανούς και «κεκοιμημένους».

- Η προσευχή του Χριστού στη Γεθσημανή. Σαν άνθρωπος θέλει να αποφύγει το «ποτήριο» (τη δοκιμασία, δηλ. το Πάθος και τη Σταύρωση). Σαν Θεός όμως θέλει να θυσιαστεί, δηλ. να ολοκληρώσει την αποστολή Του, το έργο για το οποίο ήρθε στον κόσμο. Στη Γεθσημανή ο Χριστός προσευχήθηκε και μας δίδαξε ότι στις κρίσιμες, τις δύσκολες στιγμές μας μόνο από το Θεό μπορούμε να ζητήσουμε δύναμη.

- Ο Χριστός ήρθε στον κόσμο με σκοπό να θυσιαστεί για τους ανθρώπους. Έτσι, στην εικόνα της Γεννήσεως η φάτνη του Χριστού μοιάζει με τάφο.

- Ο Χριστός έγινε άνθρωπος και θυσιάστηκε για να διορθώσει το σφάλμα του Αδάμ («νέος Αδάμ»), νικώντας το διάβολο και το θάνατο. Ο Θεός είχε προαναγγείλει στο διάβολο, όταν αυτός εξαπάτησε τους Πρωτοπλάστους, ότι ένας απόγονος της Εύας θα τον συντρίψει. Ο διάβολος θα κατάφερνε ελάχιστα να Τον πειράξει (θα του πλήγωνε την φτέρνα), Εκείνος όμως θα τον νικούσε ολοκληρωτικά (θα του συνέτριβε το κεφάλι). Βλ. σχετικά Γένεσις 3,14-15.

- Ο Χριστός έπαθε και σταυρώθηκε με τη θέλησή Του.

- Άφησε τους διώκτες Του να Τον σταυρώσουν, επειδή αγαπούσε όλον τον κόσμο.

- Οι αρχιερείς των Εβραίων προσέφεραν συνεχώς στο Θεό θυσίες ζώων για τη σωτηρία τη δική τους και ολόκληρου του λαού. Ο Χριστός («Μέγας Αρχιερέας») ήταν αρκετό να προσφέρει μία μόνο θυσία, τον Εαυτό Του, μία μόνο φορά, για να σωθεί όλος ο κόσμος. Βλ. σχετικά Εβρ. 4,14 – 5,10 και Εβρ. 9,11 – 10,18.

- Ο σταυρός ήταν το όργανο της πιο φοβερής και ατιμωτικής καταδίκης στους ρωμαϊκούς χρόνους. Έτσι τιμωρούσαν τους χειρότερους κακούργους. Πάνω στο Σταυρό θυσιάστηκε ο Χριστός. Όμως, το όργανο της ατιμίας και της καταδίκης έγινε όργανο σωτηρίας και ζωής («ζωοποιόν ξύλον»).

- Ο Χριστός σαν άνθρωπος πόνεσε, ήταν όμως και Θεός. Η θυσία Του δεν προκαλεί τη λύπη και τη συμπόνια μας, γιατί γνωρίζουμε ότι έτσι ο Χριστός δοξάστηκε πάνω στο Σταυρό και έγινε η αιτία της σωτηρίας όλων των ανθρώπων. Ακολούθησε η Ανάσταση και ο θάνατός Του έγινε ζωή για εμάς.

- Κάθε μέλος του αγίου Σώματος του Χριστού υπέμεινε την ατίμωση για χάρη μας: το κεφάλι, τον ακάνθινο στέφανο· το πρόσωπο, τους εμπτυσμούς (φτυσίματα)· οι σιαγόνες, τα ραπίσματα (χτυπήματα)· το στόμα, το ξύδι· τα αυτιά, τις βρισιές και τις βλαστήμιες· η πλάτη, το φραγγέλιο (μαστίγιο)· η πλευρά, την λόγχη· τα χέρια και τα πόδια, τα καρφιά. Τέλος, υπέμεινε το θάνατο, την ταφή και την κάθοδο στον Άδη.

- Η σταύρωση του Χριστού συνέβη πραγματικά, σε ιστορικό χρόνο («ἐπί Ποντίου Πιλάτου»).

- Ο Χριστός σταυρώθηκε με τα χέρια απλωμένα, για να αγκαλιάζει όλον τον κόσμο. Το σώμα Του ήταν όρθιο πάνω στον Σταυρό, αφού με τη θυσία Του ένωσε τον ουρανό με τη γη, το Θεό με τους ανθρώπους. Όλος ο κόσμος (άνθρωποι, πνευματικός κόσμος, υλικός κόσμος) αγιάζεται.

- Τον σταύρωσαν άνθρωποι που δεν κατάλαβαν όσα τους έλεγε για τη Βασιλεία Του (π.χ. Ιούδας, Πόντιος Πιλάτος) ή Τον φθονούσαν (αρχιερείς και γραμματείς). Είναι υπεύθυνοι γι' αυτό. Όμως Αυτός διάλεξε το θάνατο, προκειμένου να μας σώσει.

- Πάνω στον Σταυρό ο Θεός προσεύχεται για τους σταυρωτές Του και τους συγχωρεί («Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι» - Λκ. 23,34).

- Από τον Σταυρό υπόσχεται στον ευγνώμονα Ληστή, που σταυρώθηκε στα δεξιά Του, ότι θα βρεθεί μαζί Του στον Παράδεισο (Λκ. 23,39-43).

- Το «διψώ» που φώναξε πάνω στον Σταυρό –και οι αγνώμονες Ιουδαίοι του έδωσαν ξύδι και χολή σε σφουγγάρι- δηλώνει την ανθρώπινη φύση Του. Ο Χριστός έπαθε ως άνθρωπος, όχι ως Θεός.

- «Τετέλεσται»: Σημαίνει όσο έχει ολοκληρώσει την αποστολή Του με τη θυσία Του ο Χριστός, όσο και ότι έχουν ολοκληρωθεί οι προφητείες που Τον αφορούν.

- Ο Χριστός πέθανε πραγματικά, αλλά όταν θέλησε Εκείνος. Απόδειξη ότι όντως πέθανε είναι το αίμα και το νερό που έτρεξαν από την πλευρά Του, όταν Τον τρύπησε η λόγχη του Ρωμαίου στρατιώτη (Ιω. 19, 31-37).

- Τα υπερφυσικά «σημεία» που συνόδεψαν το θάνατό Του (άνοιξαν οι τάφοι, σεισμός μέγας, σκοτάδι, σχίσθηκε το καταπέτασμα του Ναού κτλ.) μαρτυρούσαν ότι ο Χριστός ήταν Θεός. Ο σεισμός και το σκοτάδι έγιναν αισθητά μέχρι και την Αθήνα. Εκεί ο Αρεοπαγίτης Διονύσιος (ο μετέπειτα Άγιος) αναφώνησε: «ἢ Θεός πάσχει ἢ το πᾶν ἀπόλλυται» (δηλ. ή πεθαίνει, πάσχει ο Θεός ή καταστρέφεται το σύμπαν).

- Αποδεχόμαστε το δώρο του Χριστού (τη θυσία Του για χάρη μας), όταν Τον ευαρεστούμε, δηλ. όταν ζούμε όπως Εκείνος θέλει.

- Συμμετέχουμε στη Σταύρωσή Του όταν βαφτιζόμαστε, αλλά και όταν αγωνιζόμαστε να θυσιάσουμε την καλοπέραση και την άνεσή μας, τα εύκολα, για να ζήσουμε όπως Εκείνος θέλει.

- Στα γεγονότα της υπέρτατης Θυσίας, της Σταύρωσης του Χριστού για τη σωτηρία του ανθρώπου και του κόσμου αναφέρονται όλοι οι Ευαγγελιστές (Μτθ. 27, 33-56· Μκ. 15, 22-41· Λκ. 23, 24-49· Ιω. 19, 17-37). Τιμάται την κατ' εξοχήν πένθιμη ημέρα του έτους, τη Μεγάλη Παρασκευή.

Ερωτήσεις – Αφορμή για συζήτηση:

1. Αναζητήστε ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στο Πάσχα των Ισραηλιτών και στο Χριστιανικό Πάσχα.
2. Γιατί ο Θεός φέρνει τόσο φοβερά πλήγματα στους Αιγυπτίους; Τους εκδικείται;
3. Πώς μπορούμε να γιορτάσουμε αληθινά το δικό μας Πάσχα;

Χρήσιμα αχιογραφικά χωρία:

Οι ευαγγελικές αφηγήσεις των Παθών και της Ανάστασης

- Κατά Ματθαίον κεφ. 21 επ.
- Κατά Μάρκον κεφ. 11 επ.
- Κατά Λουκάν κεφ. 19,28 επ.
- Κατά Ιωάννην κεφ. 11 επ.

Παράλληλα κείμενα:

Μητροπολίτης Ναυπάκτου Ιερόθεος:

«Ο πρώτος Αδάμ απέτυχε να νικήσει το διάβολο και πέθανε. Τώρα ο νέος Αδάμ νικά τον διάβολο και το θάνατο, που ήταν συνέπεια της αμαρτίας. Γι' αυτό, αν ο άνθρωπος το θελήσει και ενωθεί με τον Χριστό, μπορεί να νικήσει τον διάβολο και τον θάνατο».

Άχ. Νικόδημος ο Αχιορείτης:

«Ο Χριστός, ο πραγματικός ιατρός των ανθρώπων, με τα όμοια ιατρικά φάρμακα θεραπεύει τις όμοιες ασθένειες. Με την πτωχεία Του ιατρεύει την πτωχεία του Αδάμ, με την δική Του ύβρη, την ύβρη εκείνου, με τον θάνατό Του θεραπεύει τον θάνατο του Αδάμ και με την δική Του ταφή θεραπεύει την ταφή του προπάτορος. Ακόμη, επειδή ο Αδάμ κατέβηκε στον Άδη, ο Χριστός πήγε μέχρι εκεί για να τον ελευθερώσει».

π. Αλέξανδρος Σμέμαν:

«Το σκότος και η θλίψη της Μεγάλης Παρασκευής είναι για μας κάτι το πραγματικό, ζωντανό και σύγχρονο· μπορούμε να κλαίμε κάτω από τον Σταυρό και να δοκιμάζουμε το καθετί που έλαβε χώρα σ' αυτόν τον θρίαμβο του κακού, της δολιότητας, της δειλίας, της προδοσίας· μπορούμε να αντικρύζουμε το ζωοδόχο Τάφο το Μέγα Σάββατο με συγκίνηση και ελπίδα. Κι έτσι μπορούμε κάθε χρόνο να γιορτάζουμε το Πάσχα, την Ανάσταση. Επειδή το Πάσχα δεν είναι η ανάμνηση ενός γεγονότος του παρελθόντος. Είναι η

πραγματική και χαρμόσυνη συνάντηση μ' Αυτόν, που οι καρδιές μας Τον είχαν γνωρίσει και Τον είχαν συναντήσει από καιρό, ως ζωή και φως».

Η εικόνα της Σταύρωσης

✓ Ο Σταυρός βρίσκεται ακριβώς στο κέντρο της εικόνας και επάνω είναι ο Χριστός. Είναι γυμνός με ένα λευκό σεντόνι, νεκρός με κλειστά τα μάτια και γυρτό ελαφρά το κεφάλι προς τα δεξιά. Τα χέρια Του είναι ανοικτά σαν να αγκαλιάζει τους ανθρώπους. Από τα χέρια και από τα πόδια Του τρέχει αίμα και από την πλευρά Του νερό και αίμα.

✓ Οι σταυρωτές Του είχαν γράψει πάνω στον Σταυρό, σε πινακίδα, «Ιησούς Ναζωραίος Βασιλεύς Ιουδαίων». Οι αιογράφοι όμως προτιμούν να βάζουν την επιγραφή «Ο Βασιλεύς της Δόξης», γιατί ο Χριστός πάνω στον Σταυρό δοξάστηκε.

✓ Ο Σταυρός βρίσκεται πάνω σε ένα σπήλαιο που μέσα έχει ένα κρανίο. Είναι το κρανίο του Αδάμ, που σύμφωνα με την παράδοση θάφτηκε στο Γολγοθά. Το Αίμα του Χριστού φαίνεται να ρέει μέχρι πάνω σ' αυτό το κρανίο, συμβολίζοντας το ότι με την Σταύρωσή Του «ξεπλύθηκε» από την αμαρτία το ανθρώπινο γένος.

✓ Στα δεξιά βρίσκεται η Παναγία λυπημένη.

✓ Στα αριστερά είναι ο Ιωάννης το ίδιο λυπημένος.

✓ Πίσω από τον Ιωάννη συνήθως ζωγραφίζεται ο εκατόνταρχος Λογγίνος , που ομολογεί την αθωότητα του Χριστού.

✓ Στο πάνω μέρος της εικόνας εικονίζονται ο ήλιος και η σελήνη που συμμετέχουν και αυτά στο Πάθος του Χριστού και πίσω η πόλη της Ιερουσαλήμ.

ΥΜΝΟΣ:

«ΣΗΜΕΡΟΝ ΚΡΕΜΑΤΑΙ ΕΠΙ ΞΥΛΟΥ»

«Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν
κρεμάσας.

Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται ὁ τῶν ἀγγέλων
βασιλεύς.

Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται ὁ περιβάλλων τὸν
οὐρανὸν ἐν νεφέλαις.

Ῥάπισμα κατεδέξατο ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν
Ἀδάμ.

Ἦλοις προσηλώθη ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας.

Λόγχη ἐκεντήθη ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου.

Προσκυνοῦμεν σου τὰ πάθη, Χριστέ.

Δείξον ἡμῖν καὶ τὴν ἔνδοξόν σου Ἀνάστασιν».

Σήμερα κρεμάται στο ξύλο, Εκείνος
που κρέμασε τη γη επάνω στα ύδατα.

Στεφάνι κατασκευασμένο από αγκάθια
φοράει στο κεφάλι του ο Βασιλιάς των
Αγγέλων. Ψεύτικο βασιλικό ρούχο
φοράει Αυτός, που ντύνει τον ουρανό
με τα σύννεφα. Ράπισμα δέχθηκε
Εκείνος, που στον Ιορδάνη ποταμό
ελευθέρωσε τον Αδάμ. Με καρφιά
καρφώθηκε ο Νυμφίος της Εκκλησίας.
Με λόγχη τρυπήθηκε ο Υιός της
Παρθένου. Προσκυνοῦμε τα Πάθη Σου,
Χριστέ! Αξίωσέ μας να δούμε και την
ένδοξη Ανάστασή Σου!

Εποπτικό υλικό:

-Η Ορθόδοξη Εικόνα της Σταύρωσης του Κυρίου

(Προτιμότερη η εικόνα της Σταύρωσης από το 12ορτο της Ι. Μ. Σταυρονικήτα, έργο Θεοφάνους του Κρητός).

-Αντί προφορικής αφήγησης μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε:

- το βίντεο κινουμένων σχεδίων «Οι πληγές του Φαραώ» (για παιδιά - μετάφραση από τα Ρωσικά: Ευγενία Τιλιζένκο – Επεξεργασία: Ενορία Κοιμήσεως Θεοτόκου 40 Εκκλησιών Θεσσαλονίκης) στο σύνδεσμο:

<http://www.youtube.com/watch?v=GhdjziF198E&feature=related>

- την ηλεκτρονική παρουσίαση (pdf) «**Η Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα**»

- την ηλεκτρονική παρουσίαση (ppt) «**Η Μεγάλη Εβδομάδα**» (δημιουργία: π. Ιωαννίκιος Ζαμπέλης)

- την ηλεκτρονική παρουσίαση (ppt) «**Από το Πάθος στην Ανάσταση**» (εποπτικό υλικό μαθήματος «Βιβλική Αρχαιολογία» τμ. Θεολογίας Ε.Κ.Π.Α. – διδάσκων καθηγητής: κ. Χρήστος Καραγιάννης)

Δραστηριότητες – Παιχνίδια – Κατασκευές:

1. Το κρυπτόλεξο του Μυστικού Δείπνου

Κ	Α	Α	Λ	Σ	Η	Τ	Ο	Δ	Ο	Ρ	Π	Τ
Α	Ρ	Μ	Α	Ρ	Τ	Υ	Ρ	Ι	Ο	Σ	Α	Ο
Θ	Τ	Ο	Ρ	Ζ	Ω	Σ	Ζ	Μ	Ρ	Ο	Ρ	Ι
Α	Ι	Ρ	Δ	Ο	Υ	Ε	Τ	Σ	Δ	Τ	Ι	Κ
Ρ	Ο	Σ	Ω	Λ	Φ	Μ	Π	Ο	Μ	Ζ	Μ	Ο
Ο	Ι	Τ	Ρ	Φ	Ε	Σ	Α	Λ	Ω	Σ	Ω	Δ
Ι	Ε	Λ	Δ	Ω	Ρ	Ο	Σ	Φ	Ρ	Ο	Ψ	Ε
Λ	Γ	Ο	Κ	Λ	Ω	Ζ	Χ	Ω	Ε	Λ	Δ	Σ
Ο	Ω	Υ	Ρ	Ο	Σ	Τ	Α	Μ	Ν	Α	Λ	Π
Μ	Ν	Σ	Α	Ρ	Τ	Ο	Σ	Ε	Τ	Ε	Σ	Ο
Τ	Α	Λ	Σ	Τ	Ι	Ρ	Μ	Δ	Ο	Κ	Ο	Τ
Ν	Τ	Ο	Ι	Ζ	Ε	Π	Α	Ρ	Τ	Ω	Ρ	Η
Ι	Ο	Υ	Σ	Μ	Ρ	Ο	Λ	Υ	Σ	Κ	Ο	Σ
Α	Ρ	Ν	Ι	Ο	Ρ	Α	Ι	Δ	Ο	Π	Σ	Τ

Τραπέζι – Μαρτύριο – Ψωμί – Κρασί – Ποδιά – Προδότης – Καθαρό
– Άζυμα – Αρνί – Πάσχα – Στάμνα – Οικοδεσπότης – Ανώγειο

2. Συναρμολόγηση παζλ: «Η διάβαση της Ερυθράς θάλασσας»

(Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις της Βιβλικής Εταιρείας).

3. Τα μεγαλοβδομαδιάτικα έθιμα της πατρίδας μας

Συζητήστε για τα μεγαλοβδομαδιάτικα έθιμα της ιδιαίτερης πατρίδας σας! Φτιάξτε μια ομαδική ζωγραφιά ή ένα μικρό φυλλάδιο, εικονογραφημένο και γραμμένο από εσάς, που θα αναφέρεται στα πασχαλινά έθιμα του τόπου μας.

Ένα παράδειγμα: Τα μεγαλοβδομαδιάτικα έθιμα της Λευκάδας

(βλ. εποπτικό υλικό - Από το κείμενο του Γιάννη Ζαμπέλη, «Η Μεγάλη Εβδομάδα στη Λευκάδα», Τα Νέα της Λευκάδας, Πάσχα 2005)

4. Μαθαίνουμε ένα λογοπαίγνιο με τις μέρες της Μ. Εβδομάδας!

Μεγάλη Δευτέρα – Μεγάλη μαχαίρα
Μεγάλη Τρίτη – Μεγάλη θλίψη (ή ο Χριστός εκρίθη)
Μεγάλη Τετάρτη – Μεγάλο χάλι (ή ο Χριστός στον Άδη)
Μεγάλη Πέμπτη – Μεγάλο ντέρτι (ή ο Χριστός επέμφθη)
Μεγάλη Παρασκευή – Μεγάλη και φοβερή (ή μεγάλη υπομονή)
Μεγάλο Σάββατο – Χαρές γιομάτο (ή Μέγα Σάββα – μέγα θαύμα)

4. Ψέλνουμε ύμνους της Μ. Εβδομάδας!

Ψάλλετε όλοι μαζί τα Εγκώμια ή άλλους ύμνους της Μ. Εβδομάδας.

«Τον νυμφώνα σου βλέπω...»

Τον νυμφώνα σου βλέπω, Σωτήρ μου, κεκοσμημένον
και ένδυμα ουκ έχω, ίνα εισέλθω εν αυτώ·
λάμπρυνόν μου την στολήν της ψυχής,
Φωτοδότα, και σώσον με.

Τα Εγκώμια (επιλογή)

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ, κατετέθης Χριστέ, καὶ Ἀγγέλων στρατιαὶ ἐξεπλήττοντο
συγκατάβασιν δοξάζουσαι τὴν σὴν.

Ἡ ζωὴ πῶς θνήσκεις; πῶς καὶ τάφῳ οἰκεῖς; τοῦ θανάτου τὸ βασίλειον λύεις δέ, καὶ
τοῦ ἄδου τοὺς νεκροὺς ἐξανιστᾶς.

Μεγαλύνομέν σε, Ἰησοῦ Βασιλεῦ, καὶ τιμῶμεν τὴν Ταφὴν καὶ τὰ Πάθη σου, δι' ὧν
ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ τῆς φθορᾶς.

Ἦ θαυμάτων ξένων! ὦ πραγμάτων καινῶν! Ὁ πνοῆς μοι χορηγὸς ἄπνους φέρεται,
κηδεύόμενος χερσὶ τοῦ Ἰωσήφ.

Ἀληθὴς καὶ πόλου, καὶ τῆς γῆς Βασιλεύς, εἰ καὶ τάφῳ σμικροτάτῳ συγκέκλεισαι,
ἐπεγνώσθης πάση κτίσει Ἰησοῦ.

Οἴμοι φῶς τοῦ Κόσμου! οἴμοι φῶς τὸ ἐμόν! Ἰησοῦ μου ποθεινότατε ἔκραζεν, ἡ
Παρθένος θρηνηδοῦσα γοερῶς.

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἄξιόν ἐστι, μεγαλύνειν σε τὸν Ζωοδότην, τὸν ἐν τῷ Σταυρῷ τὰς χεῖρας ἐκτείναντα,
καὶ συντρίψαντα τὸ κράτος τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐφριξεν ἡ γῆ, καὶ ὁ ἥλιος Σῶτερ ἐκρύβη, σοῦ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς Χριστέ, ἐν τῷ
τάφῳ δύντος νῦν σωματικῶς.

Ὡσπερ πελεκάν, τετρωμένος τὴν πλευρὰν σου Λόγε, σοὺς θανόντας παῖδας
ἐζώωσας, ἐπιστάξας ζωτικοὺς αὐτοῖς κρουνοὺς.

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

Αί γενεαὶ πᾶσαι, ὕμνον τῇ Ταφῇ σου, προσφέρουσι Χριστέ μου.

Καθελὼν τοῦ ξύλου, ὁ Ἀριμαθαίας, ἐν ταφῶ σε κηδεύει.

Μυροφόροι ἦλθον, μύρα σοι Χριστέ μου, κομίζουσαι προφρόνως.

Οὓς ἔθρεψε τὸ μάννα, ἐκίνησαν τὴν πτέρναν, κατὰ τοῦ Εὐεργέτου.

Οὓς ἔθρεψε τὸ μάννα, φέρουσι τῷ Σωτῆρι, χολὴν ἅμα καὶ ὄξος.

Ἦ γλυκύ μου ἔαρ, γλυκυτότῳ μου Τέκνον, ποῦ ἔδου σου τὸ κάλλος;

Ἐρῶσαν τὸν τάφον, αἱ Μυροφόροι μύρα, λίαν πρωὶ ἐλθοῦσαι.

5. Φτιάχνουμε πασχαλινές λαμπάδες!

Φτιάξτε τις πασχαλινές λαμπάδες σας μόνοι σας! Προμηθευτείτε χρωματιστά κεριά, κορδέλες, διάφορα στολίδια και ατλακόλ. Κατόπιν συνεργαστείτε για να δημιουργήσετε τις δικές σας λαμπάδες!

Παραδείγματα –Οδηγίες:

α. Πώς να φτιάξετε μόνοι σας την πασχαλινή σας λαμπάδα

Θέλετε να πειραματιστείτε φτιάχνοντας τις δικές σας λαμπάδες; Γιατί όχι; Τα πλεονεκτήματα είναι πολλά. Πρώτον, θα έχετε λαμπάδες μοναδικές, που δεν θα μοιάζουν με καμία άλλη, θα είναι χειροποίητες, θα χρησιμοποιήσετε ό,τι διακοσμητικά ταιριάζουν στο στυλ σας και την προσωπικότητά σας και, τέλος, όταν θα τις κρατάτε έτοιμες στα χέρια σας, θα νιώσετε μια τεράστια χαρά. Φανταστείτε δε τη χαρά των παιδιών, τα οποία θα είναι ούτως ή άλλως οι πολύτιμοι βοηθοί σας. Εμείς ζητήσαμε από την ταλαντούχα φίλη μας Ρούλα Φουρναράκη να μας δείξει βήμα-βήμα πώς θα φτιάξουμε μόνοι μας τις λαμπάδες των ονείρων μας. Και η Ρούλα ως καλλιτεχνική φύση που είναι (για του λόγου το αληθές, επισκεφτείτε στο άκρως αρτιστικό blog της <http://art-makes-me-happy.blogspot.com/> για να θαυμάσετε περισσότερες δημιουργίες της) μας δείχνει πώς θα επιμεληθούμε τις λαμπάδες μας. Καλή επιτυχία σε όλους!

Υλικά: Μία Λαμπάδα – Κορδέλες – Σπάγκος – Διακοσμητικό που θέλουμε – Ψαλίδι – Κόλλα ρευστή – Χάντρες

Εκτέλεση:

1. Ξεκινάμε, αρχίζοντας να τυλίγουμε τον σπάγκο μας γύρω από τη λαμπάδα μας. Μπορούμε να κάνουμε σχέδια, αφήνοντας κάποια κενά ή χρησιμοποιώντας διαφορετικά χρώματα σπάγκου. Προσοχή, να ξεκινήσουμε το σχέδιο όχι πολύ ψηλά στο φιτίλι, γιατί όταν την Ανάσταση θα κάψουμε την λαμπάδα μας, υπάρχει κίνδυνος φωτιάς.

2. Σταθεροποιούμε τις άκρες του σπάγκου μας κολλώντας με την κόλλα μας πάνω στον σπάγκο πάλι και όχι πάνω στο κερί διότι δεν θα κολλήσει. Κρατάμε λίγο και περιμένουμε να στεγνώσει

3. Παίρνουμε το διακοσμητικό μας (εδώ έχω χρησιμοποιήσει ένα ξύλινο κοριτσάκι από μια μπομπονιέρα) και το δένουμε όπου μπορούμε, κάνοντας ένα κόμπο.

4. Το δένουμε γύρω γύρω από τη λαμπάδα μας κάνοντας ένα κόμπο ή φιογκάκι και σταθεροποιούμε με λίγη κόλλα.

5. Αν θέλουμε προσθέτουμε και άλλες κορδέλες.
 6. Κόβουμε στις άκρες τις κορδέλες αν είναι πολύ μακριές.
 7. Αν θέλουμε κρεμάμε απ' τις κορδέλες άλλα διακοσμητικά της αρεσκείας μας. Π.χ. χάντρες.
- Εγώ εδώ κρέμασα κάτι τσοχάκια.
- Η Λαμπάδα μας είναι έτοιμη! Καλή Ανάσταση!

Πηγή: <http://www.plasteldeco.com>

β. Πασχαλινές Λαμπάδες από τα χεράκια σας

Όταν ήμασταν μικρά παιδιά περιμέναμε πως και πως από τον νονό ή τη νονά μας, να μας φέρει την πασχαλινή λαμπάδα, που θα ανάψουμε το βράδυ της Ανάστασης. Μεγαλώνοντας, η πασχαλινή λαμπάδα έγινε δική μας υπόθεση και ίσως να χάθηκε μαζί με τα χρόνια της αθωότητας κι εκείνη η γλυκιά προσμονή μιας υπέροχης λαμπάδας με τα στολίδια της και τα παιχνίδια της. Σίγουρα δεν είναι λίγες οι φορές που το βράδυ της Ανάστασης κρατήσαμε μια λευκή λαμπάδα που αγοράσαμε σε πακέτο των 5 για όλη την οικογένεια.

Όμως, γιατί να μην κάνουμε αυτό το όμορφο έθιμο της πασχαλινής λαμπάδας, να είναι μια ευχάριστη και δημιουργική ασχολία για εμάς, αν έχουμε χρόνο, αλλά και διάθεση;

Μπορούμε εύκολα να φτιάξουμε την πασχαλινή λαμπάδα που θα κρατήσουμε στην Ανάσταση, μπορούμε να φτιάξουμε λαμπάδες που θα δωρίσουμε στους αγαπημένους μας και αν έχουμε βαφτιστήρια, μπορούμε φέτος να τους προσφέρουμε μια λαμπάδα που θα έχουμε φτιάξει με τα χεράκια μας. Υπάρχει καλύτερο δώρο από αυτό που δημιουργήσαμε μόνες μας με αγάπη και προσωπική φροντίδα;

Πώς θα φτιάξετε χειροποίητες πασχαλινές λαμπάδες

Σκεφτείτε αρχικά για ποιους θέλετε να φτιάξετε λαμπάδες. Ανάλογα με τα πρόσωπα για τα οποία προορίζετε τις δημιουργίες σας, βγείτε στα μαγαζιά και αγοράστε τα υλικά που θα χρειαστείτε.

Θα ξεκινήσετε με την αγορά έτοιμων κεριών στο μέγεθος και τα χρώματα που προτιμάτε για κάθε πρόσωπο στο οποίο θα προσφέρετε τη λαμπάδα.

Τα υλικά διακόσμησης για να στολίσετε τις λαμπάδες σας είναι πάρα πολλά και ανάλογα με το ύφος της κάθε λαμπάδας, θα δείτε πως έχετε πολλές επιλογές. Παρακάτω ομαδοποιούμε μερικές προτάσεις για υλικά διακόσμησης ανάλογα με το αν προορίζονται για ενήλικες (άνδρες και γυναίκες) ή παιδιά (κορίτσια και αγόρια).

Υλικά διακόσμησης για τις πασχαλινές λαμπάδες:

Κορδέλες – Κορδόνια – Αποξηραμένα άνθη – Στάχια – Δαντέλες – Ξυλάκια κανέλας και άλλα μυρωδικά – Διακοσμητικά αντικείμενα, ανάλογα με το θέμα – Δωράκια, όπως κομπολόι για τους άνδρες ή μενταγιόν για τις γυναίκες – Παιχνιδάκια, όπως ανεμόμυλους, ξύλινα παιχνίδια, κούκλες κ.ά. – Πουγκάκια με καραμέλες ή σοκολατένια αυγουλάκια

Προτάσεις διακόσμησης για τις πασχαλινές λαμπάδες:

Ναυτική – θαλασινή λαμπάδα

Ξεκινήστε τη δημιουργία σας πάνω σε ένα λευκό κερί. Κρατήστε τη λαμπάδα και αρχίστε να τυλίγετε από τη βάση μέχρι τη μέση της λαμπάδας, ένα μπλε κορδόνι αφήνοντας κενά ανάμεσα. Θα κολλήσετε το κορδόνι στη βάση και στη μέση του κεριού, ώστε να μείνει σταθερό. Μπορείτε να αντιστρέψετε τους χρωματισμούς, χρησιμοποιώντας λευκό κορδόνι σε μπλε κερί. Λίγο κάτω από τη μέση του κεριού, δέστε με μια μπλε (ή λευκή για το αντίστροφο) κορδέλα έναν όμορφο φιόγκο, στερεώνοντας με αυτόν ένα όμορφο διακοσμητικό που θυμίζει θάλασσα. Αν προορίζεται για άνδρα, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια άγκυρα, αν προορίζεται για γυναίκα, μια όμορφη πρόταση είναι ένα ασημένιο μπρελόκ σε σχήμα βαρκούλας και αν προορίζεται για αγοράκι, ένα παιχνιδάκι με ένα πειρατικό караβάκι είναι ότι πρέπει. Ειδικά για μια λαμπάδα που απευθύνεται σε γυναίκα, μπορείτε να τυλίξετε το κορδόνι χωρίς να αφήνετε κενά και να κολλήσετε πάνω του, μικρά κογχυλάκια και αστερίες.

Πασχαλινή λαμπάδα του αγρού

Μια κίτρινη ή λευκή λαμπάδα είναι κατάλληλη για να δημιουργήσετε πάνω της ένα θέμα με λουλούδια του αγρού. Προμηθευτείτε αποξηραμένα άνθη και στάχια. Φτιάξτε ένα μπουκετάκι από τα άνθη και τα στάχια και δέστε το περίπου στη μέση της λαμπάδας και σε σημείο που να μην ενοχλεί όταν ανάψει το φυτίλι. Για να το δέσετε, θα χρησιμοποιήσετε μια κορδέλα σε χρώμα και πλάτος που σας αρέσει. Στη φαντασία δεν υπάρχουν κανόνες και περιορισμοί. Ολοκληρώστε με έναν όμορφο φιόγκο. Μια τέτοια λαμπάδα είναι κατάλληλη για γυναίκα, αλλά και για κορίτσι. Μπορείτε να τη δωρίσετε στην αδερφή σας, την πεθερά σας ή τη μητέρα σας.

Πασχαλινή λαμπάδα *fashion elements*

Για μια γυναίκα που αγαπά τη μόδα, μπορείτε να φτιάξετε μια όμορφη λαμπάδα διακοσμημένη με δαντέλα, κορδέλες, κουμπιά και ότι άλλο έρχεται στο μυαλό σας, όταν σκέφτεστε «μόδα». Ξεκινήστε λοιπόν με ένα λευκό κερί (ή άλλο χρώμα που σας αρέσει). Πάρτε μια λωρίδα από μαύρη δαντέλα και τυλίξτε την γύρω το κερί μέχρι τη μέση, στερεώνοντάς τη με λίγη κόλλα. Κατά μήκος της μιας πλευράς κολλήστε μερικά κουμπιά (σε μαύρη δαντέλα, χρησιμοποιήστε λευκά κουμπιά) ξεκινώντας με ένα σε μέγεθος που να εφαρμόζει πάνω στην λαμπάδα και κατεβαίνοντας μικρύνετε το μέγεθος των κουμπιών. Πάνω από το πρώτο κουμπί, δέστε ένα φιόγκο από 3-4 λεπτές κορδέλες (λευκές) που θα έχετε πιάσει μαζί και αφήστε τις άκρες τους να φτάνουν μέχρι το τέλος της λαμπάδας.

Πασχαλινή λαμπάδα για μικρούς πρίγκιπες

Για τον μικρό πρίγκιπα που του χαρίσατε το όνομά του, μπορείτε να φτιάξετε μια λαμπάδα που θα τον εντυπωσιάσει. Διαλέξτε ένα χρώμα για το κερί που θα ταιριάζει με το παιχνίδι που θα χρησιμοποιήσετε. Τα παιχνίδια μπορεί να είναι είτε ο αγαπημένος του ήρωας, είτε όμως και ένα

αντικείμενο από την αγαπημένη του ομάδα. Έτσι λοιπόν μπορείτε να αγοράσετε ένα μπλε κερι, στο οποίο θα δέσετε με μια κόκκινη κορδέλα τον Spiderman. Εναλλακτικά, μπορείτε να αγοράσετε ένα λευκό κερι, το οποίο μέχρι τη μέση θα το τυλίξετε, χωρίς να αφήνετε κενά, με μια κόκκινη κορδέλα ή κορδόνι. Περίπου στη μέση της λαμπάδας, θα στερεώσετε με μια κορδέλα το ρολόι του Ολυμπιακού. Φυσικά τις δύο παραπάνω προτάσεις θα τις προσαρμόσετε ανάλογα με τον αγαπημένο του ήρωα και την αγαπημένη του ομάδα.

Πασχαλινή λαμπάδα για μικρές κυρίες

Θα χρειαστείτε ένα κερι στο χρώμα που σας αρέσει. Λευκό, πορτοκαλί, ροζ, κίτρινο, κόκκινο... Ανάλογα με το χρώμα της λαμπάδας, θα διαλέξετε ένα χρώμα που να ταιριάζει, για το κορδόνι που θα χρησιμοποιήσετε. Λίγο κάτω από τη μέση του κεριού, δέστε το κορδόνι σφικτά, χωρίς κενά και καλύψτε μια επιφάνεια περίπου 8-10 εκατοστών, στερεώνοντας με λίγη κόλλα. Πάνω στο κορδόνι μπορείτε δέσετε με μια κορδέλα ότι παιχνιδάκι πιστεύετε ότι θα αρέσει στην μικρή κυρία, για την οποία προορίζετε τη λαμπάδα. Ένα ξύλινο παιχνίδι, μικρές πεταλούδες, ένα μικρό κουκλάκι, την αγαπημένη της κούκλα, ένα μικρό πορτοφολάκι, ένα μικρό τσαντάκι με λαστιχάκια για τα μαλλιά της και ότι άλλο περάσει από το μυαλό σας.

Για να προσφέρετε τις λαμπάδες, αγοράστε ειδικά κουτιά και χάρτινες συσκευασίες για λαμπάδες που υπάρχουν σε αφθονία στην αγορά. Για να βάλετε την προσωπική σας σφραγίδα ακόμη και στο «περιτύλιγμα», μπορείτε να γράψετε μια αφιέρωση ή να κολλήσετε ένα διακοσμητικό στοιχείο που θα ταιριάζει με τη διακόσμηση της λαμπάδας.

Οι προτάσεις δεν έχουν τελειωμό. Αυτές ήταν μερικές μόνο ιδέες. Εσείς απλά θεωρήστε αυτές ως βάση για να υλοποιήσετε ιδέες που θα έρθουν στο μυαλό σας, διαβάζοντας τα παραπάνω.

Για το «Τέλειος Γάμος» - Βιβή Κωτούλα

Πηγή: <http://www.teleiosgamos.gr/hot-stuff/diakosmisi-spitiou/2693-pasxalines-lampades-xeiropoiites>

6. Στολίζουμε τον Επιτάφιο της Ενορίας μας

Υλικά: Βελόνα - Κλωστή χοντρή - Λουλούδια διάφορα: βιολέτες, γαρύφαλλα, τριαντάφυλλα, πασχαλιές, κρίνοι κλπ

Την Μεγάλη Πέμπτη το βράδυ μετά την Ακολουθία των Παθών του Κυρίου, κόψτε λουλούδια από τον ενοριακό κήπο ή τη ζαρντινιέρα που έχετε δημιουργήσει, συγκεντρώστε και αυτά που έχουν φέρει οι πιστοί και ξεχωρίστε τα κατά χρώμα και είδος.

Οι κοπέλες της συντροφιάς σας, φτιάξτε γιρλάντες με άνθη λουλουδιών για να στολίσετε το κουβούκλιο του Επιταφίου. Περάστε στη βελόνα την κλωστή σε μήκος περίπου 2 μέτρα κάνοντας ένα μεγάλο κόμπο στην άκρη της. Περάστε με προσοχή στην άκρη της βελόνας ένα ένα τα άνθη και σπρώξτε τα μέχρι το τέλος της κλωστής. Όταν ολοκληρωθεί η γιρλάντα σας, κόβετε με ψαλιδάκι την κλωστή που περίσσεψε και δένετε σφικτά με κόμπο. Κατόπιν την κρεμάτε στο κουβούκλιο ή τυλίγετε γύρω από τις 4 κολώνες του.

Τα αγόρια της συντροφιάς σας κατά τη διάρκεια του στολισμού μπορούν να ψάλλουν τροπάρια από τα Εγκώμια της Μεγάλης Παρασκευής.

Πηγή: π. Ευάγγελος Μαρκαντώνης – Αυγερινός Γεωργόπουλος –Ιωάννης Ζαμπέλης, Τα Φυτά στη Λατρεία της Εκκλησίας, έκδοση Γραφείου Νεότητας Ι. Αρχιεπισκοπής Αθηνών, Αθήνα 2006, φύλλο εργασίας 18

7. Φτιάχνουμε «βάγια»! (έθιμο της Λευκάδας για την Κυριακή των Βαΐων)

Υλικά: 1 φύλλο φοίνικα (ανοιγμένο στη μέση) – Να είναι ώριμο, δηλ. με κίτρινο χρώμα

2 κλωνάρια δάφνης - 2 κλωνάρια δεντρολίβανου - 1 μικρό κομμάτι σπάγκος - 1 εικόνα της Βαϊοφόρου – Ψαλίδι - Χαρτοκόπτης (ξυράφι) - Σελοτέιπ

Κατασκευή:

1. Ανοίγουμε στα δύο το φύλλο του φοίνικα και κρατάμε το 1 απ' τα 2 κομμάτια.
2. Καθαρίζουμε από τα φύλλα τους, στο κάτω μέρος τους (2-3 εκ. από την άκρη), τα κλωνάρια της δάφνης και του δεντρολίβανου.
3. Τοποθετούμε γύρω από το «φοινίκι» τη δάφνη και το δεντρολίβανο.
4. Δένουμε όλα τα κλωνάρια μαζί, σφιχτά, με σπάγκο, στο κάτω μέρος τους.
5. Με το ψαλίδι κόβουμε ό,τι περισσεύει στην άκρη από τα κλωνάρια, ώστε να καταλήγουν ίσια και ομοιόμορφα.
6. Με τον χαρτοκόπτη χαράζουμε την εικόνα της Βαϊοφόρου στο πάνω και στο κάτω μέρος της, σε πλάτος 4 εκ.
7. Περνάμε την εικόνα στο «φοινίκι» -πρώτα από την κάτω σχισμή και μετά από την πάνω, με τέτοιο τρόπο, ώστε το «φοινίκι» να βρίσκεται πίσω από την εικόνα.
8. Στερεώνουμε την εικόνα στο «φοινίκι», βάζοντας λίγο σελοτέιπ στο πίσω μέρος της.

Το «βάι» είναι έτοιμο. Μπορούμε να βάλουμε όλα τα βάγια μαζί σε μια κόφα (ρηχό, πλατύ καλάθι) και να τα πάμε στην εκκλησία από τον εσπερινό των Βαΐων, για να ευλογηθούν από τον ιερέα την επομένη.

Πηγή: Μαρκαντώνης – Γεωργόπουλος – Ζαμπέλης, Τα Φυτά στη Λατρεία της Εκκλησίας, φύλλο εργασίας 25

8. Ζυμώνουμε Λαζαράκια!

Τα Λαζαράκια είναι τα μικρά σταφιδόψωμα, που ζυμώνονται το Σάββατο του Λαζάρου, και έχουν συνήθως «ανθρώπινο» σχήμα. Θυμάμαι τη θεία μου τη Λενιώ να τα φτιάχνει κάθε χρόνο το Πάσχα και να μας λέει όλο περηφάνια: -Παιδιά, ακούστε, εγώ είμαι από νησί, από μακρινό νησί από την Κω και εμείς στην Κω, παιδιά μου, το Σάββατο του Λαζάρου φτιάχνουμε τα Λαζαράκια, ελάτε να σας μάθω πώς. Έτσι έμαθα και εγώ να φτιάχνω τα λαζαράκια κάθε χρόνο, το Σάββατο του Λαζάρου και με αυτά τα σταφιδοψωμάκια σημαίνει η αρχή των προετοιμασιών του σπιτιού μου για το Πάσχα!

Συστατικά:

- 1 κιλό αλεύρι σκληρό ή 700 γρ. σκληρό και 300 γρ. μαλακό
- 1/2 φλ. Ζάχαρη
- 1/2 φλ. Ελαιόλαδο
- 1+1/2 φλ. σταφίδες ξανθές
- 1 φακελάκι μαγιά

- 4 κ. γλυκού κανέλα
- 1 φλ. γάλα χλιαρό (ίσως λίγο ακόμα)
- 1 κ. γλυκού αλάτι
- χλιαρό νερό (για το προζύμι)
- γαρύφαλλα ολόκληρα για μάτια

Εκτέλεση:

Φτιάχνουμε το προζύμι: Σε 1 φλ. χλιαρό νερό διαλύουμε τη μαγιά και προσθέτουμε αλεύρι ώστε να γίνει ένας πηχτός χυλός. Το σκεπάζουμε με μεμβράνη και το αφήνουμε σε ζεστό μέρος για 12 ώρες.

Κοσκινίζουμε σε λεκάνη το υπόλοιπο αλεύρι, προσθέτουμε το αλάτι, τη ζάχαρη και την κανέλα.

Κάνουμε μία τρύπα στη μέση και βάζουμε το προζύμι, το ελαιόλαδο, το χλιαρό γάλα και αρχίζουμε να ζυμώνουμε παίρνοντας λίγο-λίγο αλεύρι από γύρω. Προσθέτουμε τις σταφίδες και συνεχίζουμε να ζυμώνουμε να γίνει η ζύμη απαλή!

Φτιάχνουμε λαζαράκια (ανθρωπάκια) και τα αφήνουμε να φουσκώσουν σε αντικολλητικό χαρτί για 1 ώρα.

Ψήνουμε στους 190°C (πάνω κάτω) για 20' το πολύ.

Παραλλαγή: Με την ίδια ζύμη μπορούμε να φτιάξουμε καλαθάκια και να τα γεμίσουμε με κοπανισμένες σταφίδες, κανέλα και γαρίφαλα, να τα βουτήξουμε στο σουσάμι και αφού τα αφήσουμε να φουσκώσουν να τα ψήσουμε στο φούρνο.

Σημείωση: Ο χρόνος ψησίματος ίσως διαφέρει (ανάλογα με το μέγεθός τους), μόλις ροδίσουν είναι έτοιμα (προσοχή να μην καούν)! Αφού φτιάξουμε τα Λαζαράκια και τους δώσουμε σχήμα ανθρώπου, βάζουμε τις σταφίδες για μάτια και στόμα.

9. Κατηχητικά Παιχνίδια για τη Μεγάλη Εβδομάδα (βλ. εποπτικό υλικό)

α. Ένα ταξίδι στη Μεγάλη Εβδομάδα

β. Παιχνίδι μνήμης (memory): Η Μεγάλη Εβδομάδα και το Πάσχα

γ. Φράσεις για να θυμάμαι

δ. Τα σύμβολα του Πάσχα

ε. Το σαρακοστιανό μας ταξίδι αρχίζει!

Συμπεράσματα:

- «Πάσχα» σημαίνει πέρασμα: από την Αίγυπτο και τη δουλεία του Φαραώ στη Γη της Επαγγελίας και την ελευθερία του Θεού!
- Όπως τότε ελευθερώθηκαν οι Ισραηλίτες, με παρόμοιο τρόπο ελευθερωνόμαστε όλοι οι βαπτισμένοι στο Όνομα του Χριστού και περνάμε από την πνευματική δουλεία της αμαρτίας και του διαβόλου στην αληθινή ελευθερία που μας χάρισε ο Χριστός με τη Σταύρωση και την Ανάστασή Του: τη ζωή κοντά Του!
- Αυτό το Πάσχα γιορτάζουμε οι Χριστιανοί και τις άγιες αυτές ημέρες, αλλά και σε κάθε Θεία Λειτουργία!

Πηγές υλικού:

- Κέντρο Νεότητας Ι. Μ. Λευκάδος και Ιθάκης, Κατηχητικό Υλικό Παιδικών και Νεανικών Συντροφιών Κατηχ. Έτους 2008 -2009
- -, «Η Ζωή Του, ζωή μας». Υλικό Κατήχησης για τις Εκκλησιαστικές Μαθητικές Κατασκηνώσεις της Ι. Μ. Λευκάδος και Ιθάκης, Λευκάδα 2010.
- π. Ιωαννίκιος Ζαμπέλης, «Η Μεγάλη Εβδομάδα των Παθών και της Ανάστασης», Συμβολή στα νέα κατηχητικά βοηθήματα του Γραφείου Νεότητας της Ι. Αρχιεπισκοπής Αθηνών (υπό έκδοση)

